

ODLUKA O PRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 12. februar 2020. godine

Slučaj br. 2016-16

Dobrivoje Vukmirović

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 12. februara 2020. godine u sledećem sastavu:

G. Guénaël METTRAUX, predsedavajući član
Gđa Anna BEDNAREK, član
Gđa Anna AUTIO, član

Uz asistenciju:
G. Ronald HOOGHIEMSTRA, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 11. decembra 2019. godine,

Nakon razmatranja, odlučuje sledeće:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba u ovom slučaju je registrovana 30. juna 2016. godine.
2. Putem pisma 01. jula 2016. godine, Komisija je obavestila Misiju da je ovaj slučaj registrovan.
3. Dana 28. juna 2017. godine, Komisija je zatražila od ovog i ostalih žalilaca da dostave naknadne informacije povodom njihovih žalbi. Žalilac je prvobitno odgovorio preko predstavnika srpskih porodica u Resursnom Centru za nestala lica (čitaj: RCNL), nevladine organizacije sa sedištem u Prištini, da on nema daljih informacija u vezi sa ovim slučajem.

4. Dana 20. septembra i 17. oktobra 2017. godine, Komisija je preko RCNL poslala još dva zahteva za dobijanje naknadnih informacija. Nisu primljene nikakve naknadne informacije.
5. Dana 08. decembra 2017. godine, Komisija je poslala Izjavu sa činjenicama i pitanjima Šefu Misije (ŠM), EULEX-a na Kosovu, pozivajući Misiju da pisanim putem podnese odgovore i zapažanja povodom žalbe najkasnije do 26. januara 2018. godine.
6. Pisanim putem 19. januara 2019. godine, od Misije je zatraženo da dostavi odgovore na pitanja najkasnije do 16. februara 2019. godine.
7. Pismom koje datira od 08. aprila 2019. godine, od Misije je još jednom zatraženo da što pre dostavi odgovore na pitanja.
8. Dana 25. jula 2019. godine, vršilac dužnosti ŠM dostavio je svoja zapažanja povodom slučaja.
9. Dana 30. jula 2019. godine, pismo v. d. ŠM informisanja radi poslato je žaliocu, kome je dat rok da do 02. septembra 2019. godine dostavi bilo koja naknadna zapažanja kao odgovor na to pismo.
10. Podnosilac žalbe nije iskoristio priliku za podnošenje dodatnih podnesaka.

II. ČINJENICE

11. Na dan ili oko 15. juna 1999. godine, brat podnosioca žalbe, Milivoje Vukmirović, poslednji put je viđen u ulici Kralja Petra, u južnom delu Mitrovice.
12. Dana 18. juna 1999. godine, žalilac je prijavio u Mitrovici u kancelariji odeljenja za bezbednost Ministarstva Unutrašnjih poslova Republike Srbije da je nestao njegov brat Milivoje Vukmirović.
13. Dana 17. januara 2000. godine, Međunarodni Komitet Crvenog Krsta (MKCK) otvorio je zahtev za traženje Milivoja Vukmirovića.
14. Dana 19. jula 2004. godine, telo Milivoja Vukmirovića je pronađeno i identifikovano od strane Kancelarije za nestala lica i sudsku medicinu Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK).
15. Dana 21. oktobra 2004. godine, Kancelarija za nestala lica i sudsku medicinu iz UNMIK-a potvrdila je identifikaciju tela putem DNK analize.
16. Dana 21. oktobra 2004. godine, Kancelarija za sudsku medicinu, odeljenje pravosuđa UNMIK-a, izdala je potvrdu o smrti za Milivoja Vukmirovića. Uzrok smrti je potvrđen autopsijom i zabeležen je kao „*rana od vatrenog oružja u potiljku glave*“.
17. Dana 23. novembra 2004. godine, posmrtni ostaci Milivoja Vukmirovića predati su žaliocu od strane Kancelarije za nestala lica i sudsku medicinu UNMIK-a.

III. ŽALBA I STAV

18. Podnosilac žalbe tvrdi da nikada nije bilo istrage povodom ubistva njegovog brata koji je nestao u junu 1999. godine i za koga je otkriveno da je ubijen.
19. Komisija smatra da se žalba odnosi na najmanje dva osnovna prava koja se odražavaju u sledećim odredbama: član 2. Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (Konvencija) pod njenim proceduralnim načelom, koja garantuje osnovno pravo pojedinca na život i predviđa obavezu da se ispitaju slučajevi smrti pod sumnjivim okolnostima; član 3. Konvencije, koji garantuje pravo pojedinca da ne bude podvrgnut mučenju ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Uz to, žalba može biti relevantna za pravo predviđeno članom 13 iste Konvencije, koji garantuje pristup efikasnom pravnom leku svakome čija su prava i slobode date u Konvenciji navodno prekršena. Ista prava zaštićena su i mnogim drugim međunarodnim sporazumima, uključujući Međunarodnu povelju o građanskim i političkim pravima. Ova prava čine deo ključnog seta osnovnih ljudskih prava koja su svima zagarantovana kao pitanje međunarodnog uobičajenog prava.
20. Imajući u vidu blisku porodičnu povezanost između primarne žrtve – Milivoja Vukmirovića - i podnosioca žalbe – Dobrivoja Vukmirović (brat Milivoja Vukmirovića) - Komisija konstatuje da se žalilac može smatrati kao sekundarna žrtva navodnih povreda prava i da je, kao takav, potencijalna žrtva shodno pravila 25(1) Pravilnika o radu komisije.

IV. PODNESCI OD STRANE STRANAKA U VEZI PRIHVATLJIVOSTI

Žalilac

21. Kao što je gore prikazano, žalilac tvrdi da je, tokom sprovođenja svog izvršnog mandata, EULEX na Kosovu trebalo da ispita nestanak i ubistvo njegovog brata ali to nisu učinili stoga su prekršili osnovna prava kako njegova tako i njegovog brata.

Šef Misije (čitaj „ŠM“)

22. U svojim podnescima ŠM je naveo da u okviru rada primopredaje slučajeva i predmetnih spisa od UNMIK-a EULEX-u u periodu između decembra 2008. – marta 2009. godine, EULEX je primio od UNMIK-ove kancelarije za nestala lica i sudsku medicinu (KNLSM) iste dokumente koji su dostavljeni komisiji od strane žalioca, naime potvrda o identifikaciji i potvrda o smrti Milivoja Vukmirovića.
23. Pored toga, EULEX je primio jednu stranicu odštampanu koja sadrži osnovne informacije o „*ante-mortem* istrazi “ koja se odnosi na nestalu osobu Milivoja Vukmirovića, a koja datira od 30. avgusta 2004. godine. Dokumente prosleđene od KNLSM-a primili su službenici EULEX-a u Institutu za sudsku medicinu (prethodno Odeljenje za sudsku medicinu).
24. EULEX je takođe primio dokumente od UNMIK-ove Jedinice za nestala lica (Stub za resurse i istrage), koji su uključili i *Izveštaj o analizi pregleda slučaja* koji datira od 15. jula 2008. godine, za koji se smatra da se odnosi na slučaj Milivoja Vukmirovića. U ovom *Izveštaju* se navodi da su posmrtni ostaci nestale osobe identifikovani, ali da nema podataka o uzroku smrti. Takođe se spominje da bi slučaj trebalo da bude predat Jedinici za ratne zločine - Istražnom odeljenju. Dokumenta koja su predata od UNMIK policije primila je EULEX-ova Jedinica za istragu ratnih zločina (JIRZ).
25. ŠM ukazuje da EULEX ne može da utvrdi da li je ikada UNMIK sproveo istragu nad predmetom pre primopredaje EULEX-u. Pored toga ŠM napominje da je očigledno iz

Izveštaja o analizi pregleda slučaja od 15. jula 2008. godine da informacije o uzroku smrti koje su bile u posedu KNLSM-a nisu bile dostupne policiji UNMIK-a. EULEX ne može da objasni zašto je to tako.

26. ŠM smatra da, iako je u ovom slučaju nestala osoba identifikovana i uzrok smrti utvrđen 2004. godine, čini se da UNMIK policija nije sprovela istragu i čini se da je spis predao EULEX-u kao „zatvoreni dosije o nestalim osobama“, a ne kao „dosije o ratnim zločinima“.
27. ŠM napominje da prema podacima koji su Misiji dostupni žalilac nikada nije istoj skrenuo pažnju na nestanak i ubistvo njegovog brata.
28. Što se tiče konkretnih žalbi protiv EULEX-a, ŠM napominje činjenicu da je Komisija pozvala EULEX da podnese zapažanja o prihvatljivosti i osnovanosti žalbe samo u vezi sa članovima 2 i 3 Konvencije, pa će stoga doprinos Misije biti ograničen samo na ova dva članka.

Što se tiče člana 2 Konvencije

29. U svojim podnescima, ŠM je istakao da u trenutku primopredaje predmetnih spisa od UNMIK-a koji se odnose na Milivoja Vukmirovića, slučaj je bio neaktivan od otkrivanja njegovog tela, otkrivanja uzroka smrti i predaje posmrtnih ostataka podnosiocu žalbe krajem 2004. godine.
30. Prema podacima EULEX-a na Kosovu, žalilac se nikada nije raspitivao kod Misije o statusu istrage. Osim toga, Misija tvrdi da žalilac nije tvrdio da je ubistvo njegovog rođaka prijavljeno EULEX-u na Kosovu ili da se on raspitivao o tekućim istragama u vezi sa ovim.
31. ŠM takođe podvlači činjenicu da je žalba KRLJP-u podneta u junu 2016. godine, odnosno 17 godina nakon nestanka, dvanaest godina od kada su preduzeti poslednji istražni koraci (od strane UNMIK-a), i više od sedam godina nakon početka mandata EULEX-a na Kosovu.
32. Prema tome, prema mišljenju Misije ne može se zanemariti činjenica da je podnosilac žalbe ostao pasivan tokom dužeg vremena. ŠM tvrdi da je podnosilac žalbe trebalo da podnese svoju žalbu pre 2016. godine, kada nije imao nikakvu komunikaciju bilo od UNMIK-ovih ili EULEX-ovih vlasti, on je trebao da posumnja da se istraga ne vodi i da nema realnih izgleda da će neka istraga biti pružena u budućnosti.
33. ŠM tvrdi da ovo kašnjenje podnosioca žalbe da se raspita o slučaju mora biti okarakterisano kao prekomerno i neobjašnjeno, te stoga traži da Komisija na toj osnovi proglasi žalbu neprihvatljivom.

Što se tiče člana 3 Konvencije

34. U svojim podnescima, ŠM je napomenuo da je primenljiva praksa rada Evropskog Suda za ljudska prava (ESLJP) i Mišljenja dobijenih od UNMIK-ove Savetodavne Komisije za ljudska prava (SKLJP) uspostavila potencijalnu vezu između navodnog neuspeha da se sprovede efikasna istraga pod proceduralnim delom člana 2. Konvencije i postupanja organa vlasti prema žrtvinim članovima porodice, što može da dovede do kršenja člana 3. Konvencije u slučajevima nestanaka (vidi, na primer, slučajevi ESLJP-a *Basayeva i drugi protiv Rusije*, Presuda od 28. maja 2009. godine, žalbe br. 15441/05 i 20731/04, par. 159-162; *Turluyeva protiv Rusije*, presuda od 20. juna 2013. godine, žalba br. 63638/09, par. 116-118; *ER i ostali protiv Turske*, presuda od 31. jula 2012. godine, žalba br. 23016/04, par. 94-9; i *İpek protiv Turske*, presuda od 17. februara 2004. godine, žalba br. 25760/94, par. 181-183.)

35. Pored toga, ŠM je izneo stav da je, u slučajevima kada se nestala osoba kasnije nađe mrtva, u pogledu primene člana 3. Konvencije, sudska praksa ESLJP-a precizirala da se to odnosi samo na različit period u kome su članovi porodice pretrpeli neizvesnost, patnju i tugu koja se odnosi na specifičan fenomen nestanka (vidi slučajevi ESLJP-a *Luluyev i ostali protiv Rusije*, presuda od 09. novembra 2006. godine, žalba br. 69480/01, par. 111-118; i *Gongadze protiv Ukrajine*, presuda od 08. novembra 2005. godine, žalba br. 34056/02, par. 184-186).
36. Pored toga, ŠM je izjavio da čak i u slučajevima nestanaka, primenljivost člana 3. Konvencije na situaciju članova porodice nestale osobe nije automatsko, već će zavistiti od određenih okolnosti slučaja. ŠM upućuje na presudu ESLJP-a u slučaju *Basayeva i ostali protiv Rusije*, (op.cit. par. 159) gde ESLJP zapaža da, „[...] pitanje da li je član porodice „nestalog lica“ žrtva postupanja suprotnog članu 3., zavistiti od postojanja posebnih okolnosti koje patnji podnosioca žalbe daju dimenziju i karakter koji se razlikuje od i prevazilazi emocionalnu uznemirenost koja se može smatrati neizbežno prouzrokovanom članovima porodice žrtve teške povrede ljudskih prava.“
37. Osim toga, ŠM je sugerisao da se može smatrati da postojanje posebnih faktora patnje vezanih za neizvesnost o sudbini člana porodice okončano otkrivanjem, identifikacijom i predajom posmrtnih ostataka tog člana porodice podnosiocu žalbe, nakon tog datuma više nije moguće govoriti o trenutnoj situaciji. Kao takva, žalba koja se odnosi na stepen patnje koja predstavlja povredu člana 3 Konvencije mora biti odbačena ili kao nespojiva *ratione temporis* sa nadležnošću Komisije, ili kao očigledno neosnovana. ŠM je konstatovao da tamo gde je nestalo telo pronađeno i identifikovano pre početka vremenske nadležnosti UNMIK-ove Savetodavne Komisije za ljudska prava (SKLJP), Mišljenja ovog tela zaključila da su takve žalbe ili neprihvatljive na osnovu *ratione temporis* ili nisu uspeali da ispoštuju pravilo šest meseci (vidi, na primer, slučaj SKLJP-a br. 04/09, *D.P. protiv UNMIK-a*, par 94-97; i slučaj SKLJP-a br. 46/08, *Snežana Zdravković protiv UNMIK-a*, par. 133-135).
38. ŠM je konstatovao da je u ovoj žalbi, prilikom primopredaje dokumenata koji se odnose na Milivoja Vukmirovića EULEX-u, njegovo telo već pronađeno, izdata „smrtovnica“ i identitet žrtve potvrđen putem DNK podudaranje sa preživelim članovima porodice žrtve. Podnosilac žalbe je dostavio dokumentovani dokaz o tome zajedno sa svojom žalbom Komisiji.
39. ŠM je istakao da Misija nikako ne tvrdi da je pronalazak tela nestalog okončao tugu podnosioca žalbe i članova njegove porodice. Bez obzira na to, Misija smatra da se u ovom slučaju ne može pozvati na primenu člana 3. Konvencije, jer patnja podnosioca žalbe više ne može da se okarakteriše kao dimenzija i karakter koji se razlikuje od neizbežne patnje izazvane smrću njegovog brata.
40. Prema tome, ŠM tvrdi da se žalba u pogledu člana 3. Konvencije treba smatrati neosnovanom ili, alternativno, da se odbaci kao nekompatibilna u pogledu *ratione temporis* sa pravnom nadležnošću Komisije.
41. ŠM-ovi podnesci u vezi osnovanosti ovog slučaja biće spomenuti u kasnijoj fazi postupka.

V. PROCENA KOMISIJE

Mandat Komisije (pravilo 25, paragraf 1, Pravilnika o radu) i karakteristična ograničenja postavljena Misiji u pogledu zaštite ljudskih prava.

42. Kao stvar materijalnog prava, Komisija je ovlašćena da primenjuje instrumente za ljudska prava koji su 29. oktobra 2009. godine definisani EULEX-ovim Konceptom Odgovornosti o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava. Od posebne važnosti za rad Komisije jesu Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Međunarodna povelja o građanskim i političkim pravima koje određuju minimalne standarde za zaštitu ljudskih prava koje javne vlasti moraju da garantuju u svim demokratskim pravnim sistemima.
43. Pre razmatranja osnovanosti žalbe Komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti kao što su formulisani u pravilu 29. Pravilnika o radu Komisije.
44. Shodno pravilu 25. paragraf 1. iz Pravilnika o radu, Komisija može da ispita žalbe koje se odnose na kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata.
45. Komisija je već konstatovala da su postupci EULEX-ovih tužilaca i policije deo izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu a samim tim spadaju unutar sfere mandata Komisije (vidi, npr., *K do T protiv EULEX-a*, 2013-05 do 2013-14, 21. april 2015. god., par. 43; *Krić protiv EULEX-a*, br. 2012-21, od 26. avgusta 2014. god., § 23; *Y protiv EULEX-a*, br. 2011-28, od 15. novembra 2012. god., par. 35). Komisija je zadovoljna činjenicom da je slučaj *prima facie* u okviru njene nadležnosti *ratione materiae* i napominje da Misija nije razmatrala taj deo istrage.

Dovoljna vremenska povezanost sa utvrđenim ponašanjem i rokom od 6-meseci za podnošenje žalbe – Nadležnost komisije u pogledu ratione temporis.

46. Kao što je gore navedeno, ŠM tvrdi da Komisija nema nadležnost u pogledu *ratione temporis* nad ovim slučajem i/ili da žalilac nije uspeo da ispoštuje rok od 6-meseci unutar kog je trebalo da podnese žalbu shodno pravila 25, par. 3, Pravilnika o radu Komisije.
47. Shodno pravila 25, paragraf 3, Pravilnika o radu Komisije, žalilac je u obavezi da podnese žalbu u roku od šest meseci od dela, odluke ili postupanja za koje se navodi da je dovelo do kršenja njegovih/njenih prava (vidi, npr., *Gashi protiv EULEX-a*, 2013-22, od 07. aprila 2014. godine, par. 10; *Thaqi protiv EULEX-a*, gore navedeno, par. 51).
48. Kao preliminarno pitanje, Komisija konstatuje da je Misija naizgled obaveštena o postojanju ovog slučaja kada je o njemu dobila obaveštenje od UNMIK-a. Ne dovodeći u pitanje osnovanost predmeta, od tada je bila obavezna da istraži slučaj. Primarno je ta obaveza bila u toku. Nije zavisilo od podnosioca žalbe da od njih traži da deluju ili na neki drugi način zatraže od Misije da to učini.
49. Komisija se slaže sa Misijom da se očekuje navodni stepen aktivnosti navodnih žrtava kršenja ljudskih prava kada je u pitanju pokušaj njihovog rešavanja. Međutim, koliko aktivno i kako to treba oceniti zavisi od posebnih okolnosti slučaja.
50. Komisija konstatuje da su iznete povrede prava uzete u obzir kao tekuće ili kontinuirane povrede osnovnih prava žrtve. Vidi *Miladinović protiv EULEX-a*, Odluka o prihvatljivosti, 2017-02, od 27. marta 2019. godine, par. 47; *D.W., E.V., F.U., G.T., Zlata Veselinović, H.S., I.R. protiv EULEX-a*, 2014-11 do 2014-17, Odluka o prihvatljivosti, 30. septembar

2015. god., par. 78; *Sadiku-Syla protiv EULEX-a*, 2014-34, Odluka o prihvatljivosti, 29. septembar 2015. god., par. 35 i 42. Vidi takođe, u smislu člana 3., ESLJP, *Kurt protiv Turske*, presuda od 25. maja 1998. god., Izveštaji presuda i odluka 1998- III, par. 130-34; *Varnava i ostali protiv Turske*, žalba br. 16064/90, Presuda od 18. septembra 2009. godine par. 148 i 162-163; *Khadzhaliyev i ostali protiv Rusije*, Žalba br. 3013/04, presuda od 06. novembra 2008. god., par. 120-121; *Timurtas protiv Turske*, Žalba br. 23531/94, Presuda od 13. juna 2000. god., par. 95; i Rešenje br. 828 od 1984, par. 3 (Parlamentarna Skupština Saveta Evrope).

51. Komisija će ovde takođe ponoviti svoje nalaze iz slučaja *Miladinović*, koji su primenljivi na ovaj slučaj (vidi *Miladinović protiv EULEX-a*, Odluka o prihvatljivosti, 2017-02, od 27. marta 2019. godine, par. 50 i sl., posebno par. 55). Žalbe podnete nakon vremenskog okvira od 6-meseci određenog Pravilnikom o radu u principu će biti proglašene neprihvatljivim u skladu sa pravilom 29(c) Pravilnika o radu komisije. Vidi *Mikić protiv EULEX-a*, 15. jun 2015. god., par. 8-9; *K.P. protiv EULEX-a*, 21. April 2015, par 15; *Martinović protiv EULEX-a*, 23. novembar 2011. god., par. 17-18. Međutim, u nekim slučajevima Komisija je iskoristila svoje diskreciono pravo da proglasi prihvatljivim žalbe koje su podnete sa zakašnjenjem ali onda kada su posebne okolnosti, koje se odnose na predmet, davale opravdanje pod tim osnovama da predmet ne bude proglašen neprihvatljivim. Posebna težina navodnog kršenja prava ili verovanje od strane žalioaca da je određeno pitanje i dalje u nadležnosti/razmatranju od strane Misije uzeto je u obzir kao naročito relevantno u tom pogledu od strane Komisije. Vidi, npr., *Sadiku-Syla protiv EULEX-a*, 29. septembar 2015. god., par. 44 i sl.; D.W. i drugi protiv EULEX-a, 30. septembar 2015. god., par. 91 i sl.
52. Osim toga, Komisija je konstatovala da ukoliko je kršenje osnovnih prava u toku, rok od 6-meseci nije u principu istekao sve do prekida kršenja (vidi, npr., *Zahiti protiv EULEX-a*, 07. jun 2013. god., par. 42). U takvom slučaju, rok počinje da teče dan nakon spornog postupka za koji se smatra da je uzrokovao ili doveo do povrede prava. Vidi, npr., *Y protiv EULEX-a*, 15. novembar 2012. god., par. 30-31.
53. U ovom kontekstu takođe treba imati na umu da je EULEX na Kosovu Misija vladavine prava i da obaveza poštovanja ljudskih prava čini ključni i suštinski element njegove misije (vidi *Miladinović protiv EULEX-a*, Odluka o prihvatljivosti, 2017-02, od 27. marta 2019. godine, par. 55).
54. Što se tiče primene gore navedenih principa i razmatranja u konkretnom slučaju, Komisija konstatuje sledeće. Do tog momenta, žalilac nije primio nikakve informacije od Misije da li sprovode ili ne sprovode istragu nad ovim slučajem. Niti je žalilac, kako se čini, kontaktirao Misiju kako bi se raspitao o ovom pitanju.
55. Misija ne osporava nagoveštaj da ukoliko bi posedovala naknadne informacije možda bi bila kompetentna da istraži ovaj slučaj. U nedostatku tih informacija, slučaj je ostao u stanju mirovanja. Ni u kom trenutku se slučaj nije formalno zaključio od strane Misije. Niti je žalilac obavešten o toj činjenici. Na osnovu toga, žalilac je možda imao utisak i možda pretpostavio da se EULEX bavi ili da će se baviti ovim slučajem.
56. Međutim, neuspeh podnosioca žalbe da se raspita kod Misije upućuje na to da je mogao biti aktivniji u traženju pojašnjenja od Misije. Da je to učinio, mogao bi možda da se Komisiji javi u ranijoj fazi.
57. Tokom vršenja procene koje posledice pripisati tom neuspehu, Komisija je uzela u obzir lični očigledan propust Misije da obavesti žalioaca o činjenici da poseduje neke informacije povodom ovog slučaja i da slučaj stoji neaktivan u njihovim spisima. Usled nedostatka tih

informacija, nije jasno zašto bi se od žalioaca očekivalo da se raspita kod Misije o njihovim naporima.

58. U toj proceni, Komisija takođe konstatuje da u okviru revidiranog OPLAN-a, kao što je prikazano u pravilu 25(4) pravilnika o radu Komisije, žalbe koje se odnose na slučajeve prebačene iz EULEX-a na kosovske institucije biće podnete u roku od šest meseci od završetka izvršnog mandata EULEX-a u sistemu krivičnog pravosuđa kako je definisano u kosovskom zakonu ili u roku od šest meseci od transfera spisa predmeta. Pod tim režimom, krajnji rok za podnošenje žalbe još uvek nije istekao kada je ova žalba podneta.
59. Štaviše, Komisija konstatuje da vreme koje je žalilac potrošio pre podnošenja žalbe nije uzrokovalo nikakvu predrasudu što se postupka pred komisijom tiče. Interes koji bi Misija imala u striktnom sprovođenju 6-mesečnog roka takođe se mora tumačiti u tom svetlu.
60. Komisija podseća na standard koji je Evropski sud za ljudska prava usvojio u *Varnava Presudi*,

„[ukoliko] postoji bilo kakva istraga, čak i ako je sporadična i problematična, srodnici mogu razumno čekati i nekoliko godina duže sve dok nada da će se postići napredak ne iščezne.“

U ovom slučaju, kašnjenje pripisano podnosiocu žalbe ne može se smatrati preteranim ili neobjašnjivim, jer je jasno da podnosilac žalbe nikada nije izgubio nadu da će otkriti šta se tačno dogodilo s njegovim bratom, a podnosilac žalbe je podneo svoju žalbu Komisiji s opravdanim očekivanjem da je neki oblik istrage u stvari u toku (vidi *Varnava i ostali protiv Turske*, slučaj br. 16064/09 i sl., Presuda od 18. septembra 2009. godine, kao što je razmotreno u slučaju *Miladinović protiv EULEX-a*, Odluka o prihvatljivosti, 2017-02, od 27. marta 2019. godine).

61. U tim okolnostima, Komisija se uverila da je podnosilac žalbe postupio marljivo i da je u ovom slučaju ispoštovan rok od 6 meseci utvrđen Pravilnikom.
62. Zato što neaktivnost žalioaca može biti relevantna za olakšicu koju će komisija možda biti spremna da dodeli u ovom slučaju ukoliko zaključi da su prava žalioaca prekršena od strane Misije, od žalioaca traži da objasni njegov neuspeh da postupi kada je upućivao na osnovanost ovog slučaja (vidi pitanje u daljem tekstu).
63. Komisija konstatuje da je, u smislu *ratione temporis*, nadležna da razmotri postupke Misije sve do 14. juna 2018. godine. Nakon tog datuma Misija je prestala da ima bilo koje izvršne odgovornosti u vezi sa spomenutim slučajem. Međutim, aktivnosti koje su sprovedene nakon tog datuma mogu biti relevantne za procenu u kojoj meri je Misija ispunila svoje obaveze u pogledu ljudskih prava. Stoga Komisija poziva Misiju da svojim podnescima uputi na bilo koji napor koji je Misija preduzela kako bi osigurala da je ovaj slučaj bio ili je u toku istraga (ukoliko postoji), uključujući i nakon spomenutog datuma.

Što se tiče člana 3 Konvencije

64. ŠM tvrdi da se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, u ovom slučaju ne može pozvati na primenu člana 3 Konvencije, jer patnja podnosioca žalbe nakon otkrića i identifikacije tela njegovog brata više nije mogla biti okarakterisana kao dimenzija i karakter različit od neizbežne tuge izazvane smrću njegovog brata.

65. Prema tome, ŠM smatra da se žalba u vezi sa članom 3. Konvencije treba smatrati očigledno neosnovanom ili, na drugi način, odbaciti kao nekompatibilna u pogledu *ratione temporis* sa nadležnošću Komisije.
66. U ovom slučaju, brat podnosioca žalbe nestao je od juna 1999. godine sve dok njegovo telo nije pronađeno i identifikovano u oktobru 2004. godine. Posle toga, nisu učinjeni očigledni naponi da se sprovede istraga o okolnostima nestanka žrtve i nasilne smrti.
67. U tim okolnostima, Komisija smatra da žalba u vezi sa kršenjem člana 3 Konvencije pokreće ozbiljna činjenična i pravna pitanja čije utvrđivanje zahteva ispitivanje osnovanosti žalbe.
68. Ne dovodeći u pitanje konačni ishod predmetne žalbe u pogledu osnovanosti, važno je istaći da će procena da li je došlo do povrede člana 3 Konvencije zavisiti od

„postojanje posebnih faktora koji patnji podnosioca žalbe daju dimenziju i karakter različit od emocionalne tuge koja se može smatrati neizbežno uzrokovanom rodbini žrtve ozbiljnog kršenja ljudskih prava. Relevantni elementi uključuju blizinu porodične veze, posebne okolnosti odnosa, stepen u kome je član porodice bio svedok događaja o kojima je reč, umešanost člana porodice u pokušaje pribavljanja podataka o nestaloj osobi i način na koji su vlasti odgovorile na te upite. Sud bi dalje naglasio da suština takvog kršenja uglavnom ne leži u činjenici „nestanka“ člana porodice, već se odnosi na reakcije vlasti i stavove na situaciju kada im se skrene pažnja na iste. Naročito u vezi sa poslednjim, rođak može direktno tvrditi da je žrtva postupanja vlasti.”

Vidi Basayeva i ostali protiv Rusije, br. 15441/05 i 20731/04, § 159, Presuda od 28. maja 2009. god.; *Orhan protiv Turske*, br. 25656/94, § 358, od 18. juna 2002. god., i *Imakayeva*, gore navedeno, § 164.

69. Osim toga, Komisija poziva strane da razmotre da li, i ako jeste u kojoj meri, pravo zaštićeno članom 13. Konvencije može biti relevantna za konkretno ovo pitanje.

Nadležnost ratione personae

70. ŠM ne dovodi u pitanje nadležnost Komisije u pogledu *ratione personae*, a Komisija je zaista uverena da je nadležna u tom pogledu takođe.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA JEDNOGLASNO

PROGLAŠAVA PRIHVATLJIVOM, bez prejudiciranja osnovanosti pitanja, pritužbe u pogledu navodnih kršenja članova 2, 3, 8 i 13 Evropske Konvencije za Ljudska Prava;

TRAŽI OD STRANAKA da odgovore na sledeća pitanja:

I. ZA ŠEFA MISIJE:

- i. Koje korake, ako ih je i bilo, je Misija preduzela kako bi istražila ovaj slučaj?

- ii. Koji su to elementi koji su naveli Misiju na zaključak da „se čini da je predmetni spis predat EULEX-u kao „zaključeni predmet nestalog lica“?
- iii. Da li su dokumenti koji pripadaju ovom slučaju u posedu Instituta za sudsku medicinu ikada podeljeni sa tužiocima iz EULEX-a? Ukoliko nisu, koji je razlog za to?
- iv. Koje je korake (ako ih ima) preduzela Misija da bi obezbedila koordinaciju između različitih organa radi centralizacije i razmene informacija koje se tiču tekuće istrage teških krivičnih dela, uključujući slučajeve „prinudnih nestanaka“?
- v. Da li je Misija nadležna da nadgleda ovaj slučaj, a da lokalne vlasti nisu pokrenule istragu o njemu? Ako nije, šta je Misija ovlašćena da uradi kada, prema njenom mišljenju, lokalne vlasti ne izvršavaju svoje - proceduralne - obaveze iz člana 2 ili 3 Konvencije?
- vi. Koje kontakte, ukoliko ih je bilo, je Misija imala sa rodbinom nestale osobe, a konkretno sa podnosiocem žalbe?
- vii. Koje informacije, ukoliko ih ima, povodom svojih istražnih napora, kada i na koji način je Misija pružila rodbini nestale osobe?
- viii. Ukoliko Misija nije pružila nikakve informacije, zašto to nije učinila?
- ix. Da li je predmetni spis koji se odnosi na ovaj slučaj prosleđen lokalnim vlastima? Ukoliko jeste, kada?
- x. Ako je izostala istraga ovog slučaja od strane Misije, da li je Misija podnosiocu žalbe pružila bilo kakvu drugu vrstu pomoći ili pravnog leka?
- xi. Razmotrite potrebu da podnesete podneske u vezi sa članom 13 Konvencije ako na bilo koji materijalni način odstupaju od podnesaka koji se odnose na članove 2 i 3.

II. ZA ŽALIOCA:

- i. Kakav ste kontakt imali sa misijom EULEX u periodu 2008-2016 u vezi sa ovim slučajem? Naročito, kakva je priroda i opseg vaših kontakata sa EULEX-ovim Institutom za sudsku medicinu?
- ii. Ukoliko niste kontaktirali gore spomenute organe povodom ovog slučaja tokom perioda 2008-2016, molimo vas opišite razlog(e) zašto to niste učinili.
- iii. Da li ste upoznati sa bilo kojim naporima od strane lokalnih vlasti da sprovedu istragu nad ovim slučajem?
- iv. Molimo opišite uticaj –finansijski, pravni, lični ili emotivni – koji je nestanak vašeg rođaka imao na vas.
- v. Molimo opišite i kako su se ovi uticaji razvili (ukoliko jesu) nakon otkrića i identifikacije tela vašeg brata 2004. godine.

- vi. Razmotrite potrebu da podnesete podneske u vezi sa članom 13 Konvencije ako na bilo koji materijalni način odstupaju od podnesaka koji se odnose na članove 2 i 3.

I TRAŽI od stranaka da odgovore na gore navedena pitanja i prilože bilo koje druge podneske povodom osnovanosti ovog slučaja najkasnije do 15. aprila 2020. godine.

U ime Komisije,

Guénaël Mettraux
Predsedavajući član

Anna Bednarek
Član

Anna Autio
Član